

Değerli Katılımcılar,

Beni “Avrasya Kütüphaneciliği / Arayışlar” paneline davet ettiklerinden dolayı tertip komitesine teşekkürlerimi sunarım.

Kitaplar, insanoğlunun entelektüel birikiminin sembolleri olarak büyük emekler sonucunda ortaya çıkmaktadır. Bir eserin yazılması kadar, korunması ve kamunun istifadesine sunulması da önemlidir. Hatta eserin korunması en az yazılması kadar önemlidir diyebiliriz. Zira bilginin bir nesilden bir nesile aktarılması ancak böyle gerçekleşebilir.

Geniş ve zengin kütüphaneler, bir ulusun bilgi dağarcığının oluşmasında en büyük rolü oynarlar. Bilgi birikiminin kitleler tarafından ulaşılabilir olmasında kütüphanelerin önemi ancak okullarla karşılaştırılabilir.

Kütüphanelerin tek başlarına yapabilecekleri işler sınırlıdır ancak, uluslararası örgütlenme, bilgi ve kitap alışverişi, kütüphanelerin diğer kütüphanelerin kullanımına açılmaları ulusal kısıtlamaları aşmanın en etkili yoludur. Programdan burada tartışılacak konunun bu olduğunu görmek memnuniyet vericidir.

Aranızda Türk Konseyi Genel Sekreteri olarak bulunmaktan çok memnunum. Temsil ettiğim Örgüt, Türk Dünyasındaki tüm bütünleşme çabalarını teşvik etmektedir. Eğitim, bilim, kültür alanlarını oluşturan tüm faaliyetlerde ülkelerimiz arasında işbirliği yapılması ve örgütlenmesi öncelik verdiğimiz bir amaçtır.

Türk Dünyasında sorunlardan birisi standardizasyon sorunudur. Yeni bağımsızlığına kavuşan Türk Cumhuriyetleri ile Türkiye arasında değişik ölçütlerin mevcudiyeti işbirliğimizi kolaylaştırmamaktadır. Bu ülkelerden Latin alfabesini yeniden kabul edenler ile Türkiye'nin kullandığı Latin alfabesi arasında dahi farklar mevcuttur.

Kurulmakta olan Avrasya Kütüphaneciler Birliğinin ilk el atması gereken konu budur. Birlikteliğin ve verimli bir paylaşımın altyapısını oluşturmak için Türk Cumhuriyetlerindeki kütüphane ve bilgi hizmetlerinin birbiriyle uyumlu hale getirilmesi gerekecektir.

İkincisi gene bununla bağlantıyı koparmadan Kütüphanelerin mevcut teknolojiden yararlanarak okuyuculara sunduğu imkânların arttırılmasıdır. Günümüzde enformasyonun akışı çok farklı araçlarla ve platformlarda sürdürüldüğü için, geleneksel bilgi kaynaklarına erişim en yeni teknolojilerle desteklenmelidir. Özellikle, eski Türk tarihine ilişkin yazılı kaynakların sınırlı olması, buna mukabil zengin bazı sözlü eserlerin halen yaşıyor olması, arşivleme ve sunum anlamında yaratıcı yöntemlerin başarılı olabileceğini düşündürmektedir.

Bu vesileyle Türk tarihinin yazımı ile ilgili diğer Türk devletleri ile ortak olan bir sorunu da paylaşmak istiyorum.

Osmanlı ve bir ölçüde Selçuklu dönemlerinden geriye gittiğimizde tarihimizi yazmak için yabancı kaynaklara muhtaç olduğumuzu görürüz. İslamiyeti kabul ettiğimiz dönemde Arap, Fars, Bizans, daha önceki dönemlerde de Çin, Bizans, Hint kaynaklarına ihtiyaç duyarız.

Bu noktada, Avrasya kütüphaneciliğinin sadece kitapları tasnif ve kamuoyunun istifadesine sunmakla yetinmemesi, ortak tarihimizle ilgili Çince başta olmak üzere ana kaynakları da, orijinalleri ve çevirilerini araştırmacıların istifadesine sunması son derece yararlı olacaktır.

Diğer bir temel ihtiyaç da sözlü kaynakların derlenmesidir. Türk halklarının ortak bir özelliği olan sözlü kültürün zenginliğinden tarih yazımında bugüne kadar yeterince yararlanılamamıştır. Geniş Türk coğrafyasındaki büyük altüst oluşlar nedeniyle çoğu deneyim halkın hafızasından kayda geçirilmeyi beklemektedir.

Böylelikle şimdiye kadar genellikle yabancılar tarafından yazılan Osmanlı dönemi hariç, genellikle yabancı kaynaklara ve/veya o kaynakların yorumuna dayanan tarihimizi, bizim tarihçilerin yazması için bir imkân yaratmış oluruz.

Bunu gerçekleştirebilmek için Türk Konseyi çerçevesinde kurmaya çalıştığımız ve uluslararası bir örgüt olarak düşündüğümüz Türk Akademisi ile işbirliği yapılmasında da yarar görülmektedir. Türk Akademisi, bünyesinde kurulacak Türk Kütüphanesi ve Türk Tarihi Müzesi ile birlikte, alanında uluslararası çapta bir mükemmeliyet merkezi olmayı hedeflemektedir. Hayata geçtiğinde Türk Akademisi, Türk tarihini özgün bir bakışla yeniden yazacak, ana kaynakları

dolaysız biçimde araştışıcılara sunacak, aynı zamanda bilimsel araştışmalarla sürekli olarak yeni bulgular ortaya çıkaracaktır.

Avrasya kütüphanecilerine bu tablo içinde büyük bir rol düştüğü açıktır. Türk Akademisi ve Türk Kütüphanesi, kütüphanelerimizdeki mevcut birikim ve değerli kütüphanecilerimizin deneyimleri üzerine inşa edilebilecektir.

Panele başarılar diler, fikir ve önerilerinizden yararlanmaktan memnuniyet duyduğumuzu belirtmek isterim.

Teşekkürlerimle,